

RESOLUCIÓ del procediment de tutela de drets núm. 54/2011 instat per XXX contra la Direcció General de la Policia del Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya

Antecedents

Primer.- En data 28/10/2011 va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, una reclamació formulada per XXX contra la Direcció General de Policia (en endavant, DGP) que feia referència al dret de cancel·lació exercit en relació a les dades personals que figuraven als fitxers de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra.

En aquest escrit de reclamació, la persona interessada exposava el següent: *“No me han respondido en el plazo de diez días desde la recepción de la solicitud. No me han aportado toda la información que tienen ya que me consta que se tienen fotografías, números de teléfonos, etc.”*

Adjunt a la dita reclamació, s'aportava còpia de la documentació següent: 1) Còpia de la sol·licitud de dret d'accés exercida davant el Departament d'Interior de data 14/02/2011 –amb segell d'entrada al Departament de 16/02/2011; 2) Còpia de la Resolució de data 12/09/2011 dictada pel director general de la Policia del Departament d'Interior mitjançant la qual s'atorgava l'accés a les dades de caràcter personal contingudes al fitxer *“Sistema d'informació de la policia de la Generalitat de persones físiques (SIP PF)”* i còpia de l'ofici de data 20/09/2011 pel qual es notificava la dita resolució; 3) Còpia de la sol·licitud de cancel·lació de data 04/10/2011 dirigida a la Direcció General de Policia, en la qual no hi consta cap segell d'entrada; i 4) Còpia del Document Nacional d'Identitat.

Segon.- D'acord amb l'article 5 b) de la Llei 32/2010 i l'article 117 del Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, RLOPD i LOPD, respectivament), en data 15/11/2011 es va donar trasllat a la DGP de la reclamació de tutela del dret de cancel·lació exercit presentada per la persona reclamant, per tal que en el termini de 15 dies formulés les al·legacions que estimés pertinents.

Tercer.- La DGP per mitjà d'escrit de data 01/12/2011 –registrat d'entrada en aquesta Autoritat el 02/12/2011- formulà al·legacions. En aquest escrit la DGP manifesta el següent:

“En data 11 d'octubre de 2011, XXX va presentar un escrit pel qual sol·licitava la cancel·lació de les seves dades de caràcter personal contingudes en el fitxer (...) SIP PF (...). No acompanyava la sol·licitud de cap documentació que acredités la seva identitat ni aportava cap documentació que justificqués la cancel·lació de les dades de caràcter personal informades en l'exercici del dret d'accés.

2. D'acord amb la previsió continguda en l'article 22.4 de Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre de protecció de dades de caràcter personal, les dades personals

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

registrades amb finalitats policials s'han de cancel·lar quan no siguin necessàries per a les investigacions que n'hagin motivat l'emmagatzematge. Tanmateix, l'article 32.1 del Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, (...) preveu que en la sol·licitud de cancel·lació l'interessat ha d'indicar a quines dades es refereix, i ha d'aportar a aquest efecte la documentació que ho justifiqui, si s'escau.

(...)

4. Per requeriment d'esmena o millora de la sol·licitud amb data 14 de novembre de 2011 (registre de sortida nostre de data 29 de novembre de 2011), còpia del qual s'adjunta, es requereix a XXX per a què aportï, en compliment de l'article 23.1 i l'article 25 del Reial Decret 1720/2007 (...) fotocòpia compulsada de (sic) del document nacional d'identitat, passaport o qualsevol altre document vàlid que l'identifiqués, així com també, d'acord amb l'article 32.1 del Reial decret esmentat, aportï la documentació justificativa corresponent.

5. En aquest moment, estem a l'espera que XXX doni compliment al requeriment."

Juntament amb l'escrit d'al·legacions, la DGP aportava còpia de la documentació següent: còpia del requeriment d'esmena o millora de la sol·licitud de data 14/11/2011, amb segell de registre de sortida de data 29/11/2011.

Quart.- Les dades personals respecte a les quals s'ha sol·licitat la cancel·lació que és objecte d'aquest procediment, consten incorporades al fitxer "Sistema d'informació de la policia de la Generalitat de persones físiques" (SIP PF), creat mitjançant l'Ordre IRP/435/2009, de 2 d'octubre, per la qual es regulen els fitxers que contenen dades de caràcter personal gestionats per la Secretaria de Seguretat i per la Direcció General de la Policia del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació. D'acord amb aquesta Ordre, el fitxer SIP PF té per finalitat, entre d'altres, la tramitació per part de la policia de seguretat ciutadana dels atestats i les denúncies per infraccions penals i administratives, i la de gestionar per part de la policia judicial els antecedents d'interès policial. L'òrgan administratiu responsable del fitxer és la persona titular de la Direcció General de la Policia.

Fonaments de Dret

Primer.- És competent per resoldre aquest procediment la Directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, d'acord amb els articles 5.b) i 8.2.b) de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

Segon.- En relació amb el dret de cancel·lació, l'article 16 de la LOPD determina el següent:

"1. El responsable del tractament té l'obligació de fer efectiu el dret de rectificació o cancel·lació de l'interessat en el termini de deu dies.

2. Han de ser rectificades o cancel·lades, si s'escau, les dades de caràcter personal el tractament de les quals no s'ajusti al que disposa aquesta Llei i, en particular, quan aquestes dades siguin inexactes o incompletes.

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

3. La cancel·lació dóna lloc al bloqueig de les dades, i només s'han de conservar a disposició de les administracions públiques, els jutges i els tribunals, per a l'atenció de les possibles responsabilitats nascudes del tractament, durant el termini de prescripció d'aquestes responsabilitats. Complert aquest termini, s'ha de procedir a la supressió.

4. Si les dades rectificades o cancel·lades han estat comunicades prèviament, el responsable del tractament ha de notificar la rectificació o la cancel·lació efectuada a qui s'hagin comunicat, en cas que aquest últim mantingui el tractament, que també ha de procedir a la cancel·lació.

5. Les dades de caràcter personal han de ser conservades durant els terminis que preveuen les disposicions aplicables o, si s'escau, les relacions contractuals entre la persona o l'entitat responsable del tractament i l'interessat.”

D'altra banda, l'article 31 del RLOPD, en el seu apartat segon disposa el següent:

“2. L'exercici del dret de cancel·lació dóna lloc al fet que se suprimeixin les dades que siguin inadequades o excessives, sense perjudici del deure de bloqueig conforme a aquest Reglament.”

També l'article 32 del RLOPD determina el següent:

“1. La sol·licitud de rectificació ha d'indicar a quines dades es refereix i la correcció que s'ha de fer, i ha d'anar acompanyada de la documentació justificativa del que se sol·licita.

En la sol·licitud de cancel·lació, l'interessat ha d'indicar a quines dades es refereix, i ha d'aportar a aquest efecte la documentació que ho justifiqui, si s'escau.

2. El responsable del fitxer ha de resoldre sobre la sol·licitud de rectificació o cancel·lació en el termini màxim de deu dies a comptar de la recepció de la sol·licitud. Transcorregut el termini sense que de forma expressa es respongui a la petició, l'interessat pot interposar la reclamació que preveu l'article 18 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre.

En cas que no disposi de dades de caràcter personal de l'afectat, igualment l'hi ha de comunicar en el mateix termini.

3. Si les dades rectificades o cancel·lades han estat cedides prèviament, el responsable del fitxer ha de comunicar-ne la rectificació o cancel·lació efectuada al cessionari, en un termini idèntic, perquè el cessionari, també en el termini de deu dies comptats des de la recepció de la dita comunicació, procedeixi, així mateix, a rectificar o cancel·lar les dades.

La rectificació o cancel·lació efectuada pel cessionari no requereix cap comunicació a l'interessat, sense perjudici de l'exercici dels drets per part dels interessats que reconeix la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre.”

Tanmateix, l'article 25 del RLOPD –aplicable a l'exercici de qualsevol dret ARCO- en el seu primer apartat estableix el següent:

“1. Excepte en el supòsit indicat en el paràgraf 4 de l'article anterior, l'exercici dels drets s'ha de portar a terme mitjançant una comunicació dirigida al responsable del fitxer, que ha de contenir:

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

a) *Nom i cognoms de l'interessat; fotocòpia del document nacional d'identitat, o del passaport o un altre document vàlid que l'identifiqui i, si s'escau, de la persona que el representi, o instruments electrònics equivalents; així com el document o instrument electrònic acreditatiu d'aquesta representació. La utilització de signatura electrònica identificativa de l'afectat eximeix de la presentació de les fotocòpies del DNI o document equivalent.*

El paràgraf anterior s'entén sense perjudici de la normativa específica aplicable a la comprovació de dades d'identitat per part de les administracions públiques en els procediments administratius.

b) *Petició en què es concreta la sol·licitud.*

c) *Adreça als efectes de notificacions, data i signatura del sol·licitant.*

d) *Documents acreditatius de la petició que formula, si s'escau.*"

I en l'apartat tercer del dit precepte disposa: "3. *En cas que la sol·licitud no compleixi els requisits que especifica l'apartat primer, el responsable del fitxer ha de sol·licitar-ne l'esmena.*"

Tercer.- Atès que el dret objecte d'aquesta resolució es refereix a un tractament efectuat per les forces i cossos de seguretat, cal acudir a la regulació específica per a aquests supòsits prevista als articles 22.4 i 23.1 de la LOPD, els quals determinen el següent:

"Article 22. Fitxers de les Forces i els Cossos de Seguretat.

(...) 4. Les dades personals registrades amb finalitats policials s'han de cancel·lar quan no siguin necessàries per a les investigacions que n'hagin motivat l'emmagatzematge.

A aquests efectes, s'ha de considerar especialment l'edat de l'afectat i el caràcter de les dades emmagatzemades, la necessitat de mantenir les dades fins a la conclusió d'una investigació o un procediment concret, la resolució judicial ferma, especialment l'absolutòria, l'indult, la rehabilitació i la prescripció de responsabilitat.

Article 23. Excepcions als drets d'accés, rectificació i cancel·lació.

1. Els responsables dels fitxers que continguin les dades a què es refereixen els apartats 2, 3 i 4 de l'article anterior poden denegar l'accés, la rectificació o la cancel·lació en funció dels perills que es puguin derivar per a la defensa de l'Estat o la seguretat pública, la protecció dels drets i les llibertats de tercers o les necessitats de les investigacions que s'estiguin duent a terme.(...)"

Quart.- L'article 18 del LOPD preveu un procediment de tutela dels drets de les persones afectades, i en concret el seu apartat segon disposa el següent:

"L'interessat al qual es denegui, totalment o parcialment, l'exercici dels drets d'oposició, accés, rectificació o cancel·lació, ho pot posar en coneixement de l'Agència de Protecció de Dades o, si s'escau, de l'organisme competent de cada comunitat autònoma, que s'ha d'assegurar de la procedència o improcedència de la denegació."

En consonància amb l'anterior, l'article 16.1 de la Llei 32/2010, disposa:

"1. Les persones interessades a les quals es denegui, en part o totalment, l'exercici dels drets d'accés, de rectificació, de cancel·lació o d'oposició, o que puguin entendre desestimada llur sol·licitud pel fet de no haver estat resolta dins el termini establert, poden presentar una reclamació davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades."

Cinquè.- Sobre la base dels fets relacionats als antecedents i el marc normatiu aplicable exposat en els fonaments de dret precedents, convé dilucidar la qüestió suscitada en relació amb el dret de cancel·lació exercit.

En concret, la persona reclamant ha plantejat la dita reclamació en els termes següents: *"No me han respondido en el plazo de diez días desde la recepción de la solicitud.(...)"*. Per tant doncs, cal analitzar aquesta reclamació des d'una vessant estrictament formal.

De la documentació que la persona reclamant ha aportat a l'Autoritat, s'observa que en l'escrit d'exercici del dret de cancel·lació, datat per l'interessat el 04/10/2011, no hi figura cap segell que permeti deixar constància de la data de registre d'entrada en què s'hauria rebut el dit escrit per la DGP. No obstant això, val a dir que aquest defecte quedaria esmenat atès que la pròpia DGP, en el seu escrit d'al·legacions ha reconegut que el dit escrit fou rebut en data 11/10/2011, motiu pel qual és aquesta la data que es prendrà en consideració com a data en què el responsable del fitxer va rebre la sol·licitud.

L'article 16.1 de la LOPD i l'article 32.2 del RLOPD disposen que l'òrgan responsable del fitxer ha de resoldre la sol·licitud de cancel·lació en el termini màxim de deu dies a comptar des de la recepció de la sol·licitud. Aquest termini però, es pot veure interromput en aquells casos en què de conformitat amb l'article 25.3 del RLOPD la sol·licitud no compleixi amb els requisits exigits. I l'article 32 del RLOPD determina en relació amb el dret de cancel·lació, que la persona interessada ha d'especificar les dades a què es refereix així com la documentació acreditativa de la procedència de la dita cancel·lació.

I a efectes de determinar quina era la documentació exigible per justificar la dita cancel·lació, tenint en compte que es tractaven de dades d'interès policial cal acudir al règim específic de la LOPD en relació a aquest tipus de dades personals, que com s'ha dit es troba al seu article 22.4. Doncs bé, aquest precepte preveu la cancel·lació de les dades personals registrades amb finalitats policials -entre elles, els antecedents policials- quan no siguin necessàries per a les investigacions que n'hagin motivat l'emmagatzematge, en termes equivalents als previstos a l'article 4.5 de la LOPD amb caràcter general. I per tal de valorar aquesta necessitat, afegeix l'art. 22.4 de la LOPD que s'hauran de tenir en compte algun o diversos dels factors següents, segons el cas particular: l'edat de l'afectat, el caràcter de les dades emmagatzemades, la necessitat de mantenir les dades fins a la conclusió d'una investigació o procediment concret, la resolució judicial ferma, especialment l'absolutòria, l'indult, la rehabilitació i la prescripció de responsabilitat.

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

Segons explica la DGP, atès que la sol·licitud de cancel·lació no anava acompanyada de cap tipus de documentació acreditativa, i tenint en compte els requisits exigits per l'article 32 i 22.4 citats, la DGP per mitjà d'escrit de data 14/11/2011 –del qual no es té constància de la data de notificació– va requerir la persona reclamant per tal que en un termini de 15 dies aportés la documentació següent: *“fotocòpia compulsada del vostre document nacional d'identitat, passaport o qualsevol altre document vàlid que us identifiquei”* i *“certificació judicial en què es deixi constància del procediment judicial iniciat arran de cadascuna de les diligències policials que sol·liciteu cancel·lar, del sentit de la resolució que va posar fi al procediment judicial (sentència absolutòria, sobreseïment i arxiu, etc.) així com de la fermesa d'aquesta resolució. En el supòsit que s'hagués dictat sentència condemnatòria, la certificació judicial ha de fer també esment a l'extinció de la responsabilitat penal o civil derivada de la condemna”*, amb l'advertència que si no donava compliment al requeriment, se'l tindria per desistit de la seva sol·licitud.

Com s'ha dit, l'article 16.1 de la LOPD i l'article 32.2 del RLOPD disposen que l'òrgan responsable del fitxer ha de resoldre la sol·licitud de cancel·lació en el termini màxim de deu dies a comptar des de la recepció de la sol·licitud. Ara bé, també és cert que l'article 25.3 del RLOPD preveu expressament que si la sol·licitud no compleix amb els requisits exigits, el responsable del fitxer ha de sol·licitar-ne l'esmena. I encara que el dit precepte no fixa un termini a l'efecte, és evident que en tot cas aquest no podria superar als 10 dies hàbils (article 16.1 LOPD i 32.2 del RLOPD), ja que és aquest el termini màxim en què s'ha de notificar –o intentar notificar– la resolució de la sol·licitud de cancel·lació.

Doncs bé, en el cas present, la sol·licitud es va rebre a la DGP en data 11/10/2011, de manera que quan el 29/11/2011 es va registrar de sortida –es desconeix la data de notificació– l'escrit de requeriment d'esmena de 14/11/2011, s'havia superat amb escreix el termini esmentat de 10 dies. És per això que procedeix estimar la reclamació de la persona afectada, formulada des d'una òptica estrictament formal, ja que quan presentà la reclamació davant l'Autoritat el 28/10/2011, certament havia transcorregut el termini de 10 dies sense que se li hagués donat resposta a la seva sol·licitud de cancel·lació.

És per tot l'anterior que procedeix l'estimació de la reclamació referent al dret de cancel·lació, des d'una vessant estrictament formal.

Sisè.- De conformitat amb allò establert a l'article 119 del RLOPD, en els casos d'estimació de les reclamacions de tutela de drets –com és el cas estimatori de la present resolució–, s'ha de requerir al responsable del fitxer per tal que en el termini de 10 dies faci efectiu l'exercici del dret. Ara bé, tal requeriment no resulta procedent atès que durant el transcurs d'aquest procediment la pròpia DGP ha aportat còpia de l'escrit de data 14/11/2011 (registrat de sortida el 29/11/2011) mitjançant el qual va requerir a la persona aquí reclamant, un cop superat el termini que resultava aplicable de 10 dies hàbils, per tal que aportés la documentació acreditativa de la procedència de la cancel·lació de les seves dades.

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

A aquest respecte però, no es pot deixar d'advertir que el compliment d'aquest requeriment d'esmena per part de la persona aquí reclamant s'ha de vincular necessàriament al que s'ha argumentat en la resolució del procediment de tutela de drets núm. 53/2011 relativa al dret d'accés exercit també per la persona aquí reclamant, en el sentit que per tal que la persona reclamant pugui sol·licitar als corresponents òrgans judicials la documentació necessària per fer efectiu el dret de cancel·lació dels antecedents policials, caldria que prèviament que la DGP completés la informació que mancava lliurant mitjançant la Resolució de data 12/09/2011, ja que difícilment la persona aquí reclamant pot aportar els dits documents si desconeix quins han estat els òrgans cessionaris de les seves dades personals.

Per tot això,

RESOLC

Primer.- Estimar per raons formals, la reclamació formulada per XXX en relació amb el dret de cancel·lació exercit davant la Direcció General de la Policia.

Segon.- Notificar aquesta resolució a la Direcció General de Policia i a la persona reclamant.

Tercer.- Ordenar la publicació de la Resolució al web de l'Autoritat (www.apd.cat), de conformitat amb l'article 17.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

La directora,

Esther Mitjans Perelló

Barcelona, 23 de febrer de 2012